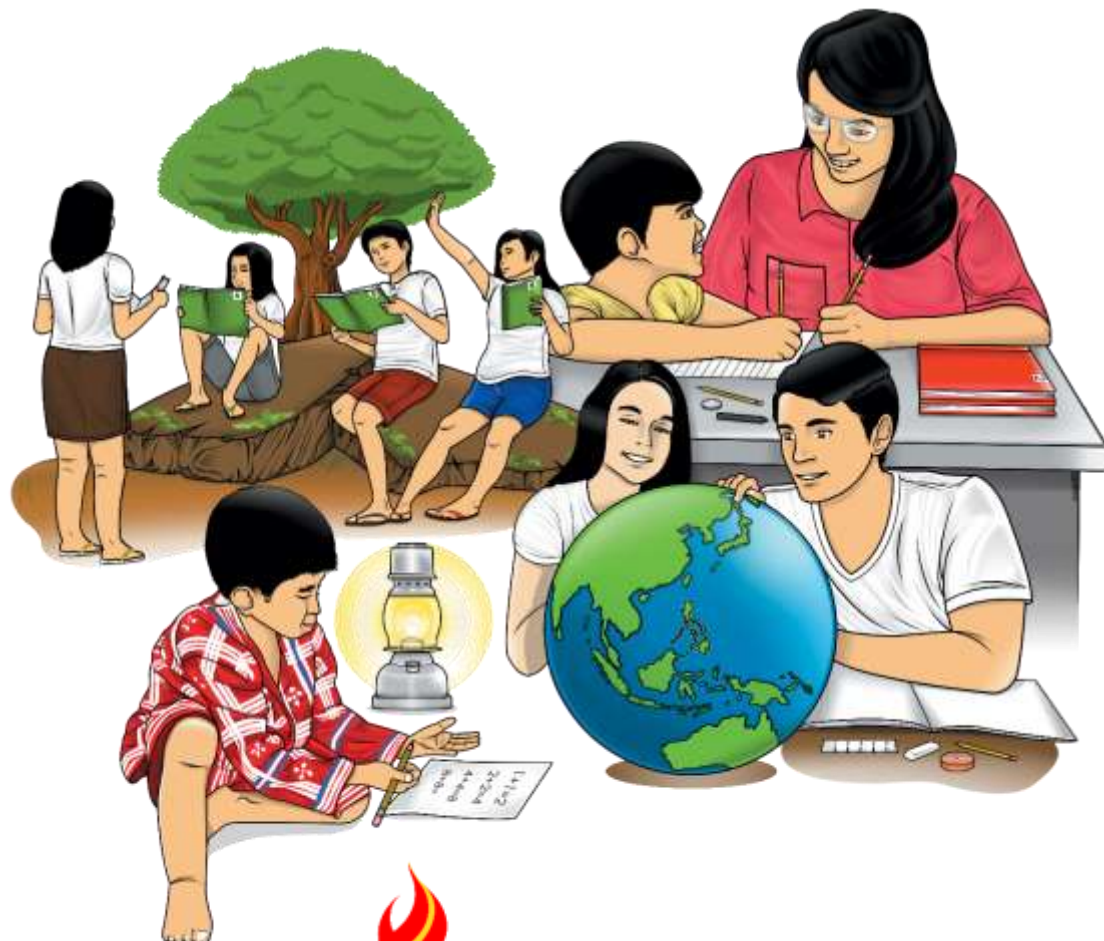

Edukasyong Pantahanan at Pangkabuhayan

ICT and Entrepreneurship – Modyul 2: Angkop Ba Ang Negosyo Mo?

**Edukasyong Pantahanan at Pangkabuhayan – Ikalimang Baitang
Alternative Delivery Mode
ICT and Entrepreneurship – Modyul 2: Angkop Ba Ang Negosyo Mo?
Unang Edisyon, 2020**

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon
Kalihim: Leonor Magtolis Briones
Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Edcelmon S. Victorioso

Editor: Wilma S. Carreon, Chinky F. Baculanta, Gary B. Mosquito

Tagasuri: Medarlou A. Genoguin, Amer S. Santolorin, Beth Amie A. Mangupit

Tagalapat: Eugene S. Ignacio

Tagapamahala:

Ramir B. Uytico
Arnulfo M. Balane
Rosemarie M. Guino
Joy B. Bihag
Ryan R. Tiu
Judella R. Lumpas
Margarito A. Cadayona, Jr.
Jose B. Mondido
Francisco L. Bayon-on, Jr.
Amer L. Santolorin
Medarlou A. Genoguin

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education – Regional No. VIII

Office Address: Government Center, Cadahug, Palo, Leyte

Telefax: 053 – 832-2997

E-mail Address: region8@deped.gov.ph

5

Edukasyong Pantahanan at Pangkabuhayan

ICT and Entrepreneurship – Modyul 2: Angkop Ba Ang Negosyo Mo?

Paunang Salita

Ang *Self-Learning Module* o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba- ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala, pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinumang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga mag-aaral sa kani-kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat gawain at pagsusulit. Inaasahan namin na magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sa pag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kami na matututo ang ating mag-aaral kahit wala sila sa paaralan.

Alamin

Bawat tao ay may kaniya–kaniyang pamamaraan kung paano nila matutugunan ang kanilang walang katapusang kagustuhan at pangangailangan. Sa kanilang pakikibaka sa buhay, kinakailangan ang pagtugon upang matustusan ang mga pangunahing pangangailangan ayon sa kanilang interes, kakayahan, karanasan at ukol kanino nakatutugon ang mga natatanging produkto at serbisyo.

Ang modyul na ito ay naglalayong matukoy ang mga taong nangangailangan ng angkop na produkto at serbisyo bilang batayan sa maunlad at matalinong pamumuhay. Layunin din nitong, mailapat ang iyong mga natutuhan upang matugunan ang mga serbisyong nagbibigay tulong at tumutugon sa pangangailangan ng bawat mamamayan.

Subukin

Panuto: langkop ang bawat produkto at serbisyo ayon sa taong nangangailangan nito. Pagtambalin ang mga salitang nasa **Hanay A** na tumutugon sa pangangailangan sa **Hanay B**. Isulat ang titik ng tamang sagot sa iyong kuwaderno.

Hanay A

- _____ 1. Gatas at pampers
- _____ 2. Sinulid at karayom
- _____ 3. Lapis at papel
- _____ 4. Gamot o Medisina
- _____ 5. Lambat at bangka
- _____ 6. Dentista
- _____ 7. Bumbero
- _____ 8. Manikyurista
- _____ 9. Sastre
- _____ 10. Karpentero

Hanay B

- A. Mag-aaral
- B. Taong nag-aalaga at nag-aayos ng ngipin
- C. Taong maglilinis ng kuko
- D. Tagasugpo ng sunog
- E. Nag-aayos ng bahay
- F. Tagagawa ng damit
- G. Sanggol
- H. Mangingisda
- I. Taong may sakit
- J. Mananahi
- K. Nagtitinda ng isda

Aralin

1

Angkop Ba Ang Negosyo Mo?

Ang pagnenegosyo ay nangangailangan ng sipag at tiyaga para umasenso at makamit ang minimithing tagumpay. Mahalagang unawain ang mga kaalaman at kasanayan sa pagpili ng uri ng negosyo at isaalang-alang ang mga pangunahing pangangailangan ng mga tao. Pahalagahan ang personal na katangian tulad ng pakikihalubilo at pagpapalawak ng karanasan sa pagpapatakbo ng negosyo.

Balikan

Sa nakaraang modyul tinalakay ang kahulugan at pagkakaiba ng produkto at serbisyo. Ang produkto ay ang mga bagay na maaaring iniaalok sa merkado na nakapagbibigay ng kasiyahan sa pangunahing pangangailangan o kagustuhan ng isang mamimili. Samantalang ang serbisyo ay tumutukoy sa paglilingkod na iniaalok ng taong nagtatrabaho o ng isang uri ng negosyo sa mga konsyumer o mamimili.

Para lubusang maunawaan ang aralin at magkaroon ng malawak na kaalaman, subukang sagutin ang sumusunod na pagsasanay.

Panuto: Isulat sa patlang kung Sebisyo o Produkto ang tinutukoy sa bawata bilang. Gawin ito sa iyong kwaderno.

- _____ 1. Telebisyon
- _____ 2. Mekaniko
- _____ 3. *Accountant*
- _____ 4. *Hamburger*
- _____ 5. Dentista
- _____ 6. *Vulcanizing Shop*
- _____ 7. Mananahi
- _____ 8. Damit
- _____ 9. Relo
- _____ 10. *Internet cafe*

Tuklasin

Gawin ang sumusunod na simpleng pagsasanay upang malaman kung gaano na kalawak ang iyong kaalaman sa paksang ating tatalakayin.

Panuto: Tukuyin kung sino ang nangangailangan ng produkto at serbisyo sa mga sumusunod na sitwasyon. Pumili ng salita sa kahon. Isulat ang titik ng tamang sagot sa inyong kwaderno.

1. Sapat na *floorwax*, walis at iba pang panlinis
2. Malinis na bote, gatas, at damit.
3. Maayos na sasakyan at murang gasolina.
4. Maayos na panggagamot sa isang klinika o ospital.
5. Malinis at kompletong gamit sa paggawa ng masarap na tinapay.
6. Kumpletong gamit pang-eskuwela
7. Matibay at kumpletong gamit sa pagbabantay sa paaralan
8. Mga murang paninda.
9. Sapat na kagamitang panturo.
10. Malinis, mabango at matibay na kagamitang panlinis ng ngipin

A. Mag-aaral

F. Guro.

K. Pasyente

B. Dentista

G. Tindera

C. Sanggol

H. Guwardiya

D. Drayber

I. Dyanitor

E. Panadero

J. Sapatero

Suriin

Ang bawat tao ay may iba-ibang pangangailangang produkto at angkop na serbisyo ayon sa kanilang kalagayan.

Kostumer o konsyumer ang tawag sa taong bumibili at namimili. Mga halimbawa: buntis, sanggol, bata, mag-aaral, matanda, may-sakit, mag-anak, nagtrabaho.

Ang negosyante o entrepreneur ang gumagawa ng mga produkto at serbisyo na may katumbas na mahusay na kalidad.

Angkop na produkto at serbisyo para sa buntis, sanggol at bata

Buntis	Sanggol	Bata
masustansiyang pagkain	gatas	damit
<i>maternity dress</i>	<i>diaper</i>	laruan
<i>obgyne</i>	<i>pediatrician</i>	masustansiyan pagkain

Angkop na produkto at serbisyo para sa matanda, maysakit at mag-anak

Matanda	Maysakit	Mag-anak
Gamot at bitamina	Gamot	Maayos na tirahan
Gatas/prutas	doktor	Gamit sa eskwela at trabaho
doktor	Masustansiyang pagkain	Kasuotang pambahay

Angkop na produkto at serbisyo para sa mag-aaral, teenager, naghahanapbuhay

Mag-aaral	Teenager	Taong Naghahanapbuhay
uniporme	Kasuotang panlaro	Damit pantrabaho
Gamit sa eskwela	Libangang maayos	Lutong pagkain
Taga-hatid/sundo sa paaralan	Gadgets na kailangan sa eskwela	Sasakyan upang makarating sa trabaho

Ang bawat tao ay may mga kaniya- kaniyang produkto o serbisyo na pangangailangan. Mahalagang matugunan ang pangangailangan ng bawat kostumer ng sa ganoon maging matagumpay ang negosyo. Ang magandang serbisyo at produkto ay nakakapagdulot ng mabuting epekto sa anumang negosyo.

Pagyamanin

Gawain A

Panuto: Pagtambalin sa **Hanay B** ang mga larawan ng taong nangangailangan ng angkop na produkto at serbisyo na tumutugon sa **Hanay A**. Isulat ang iyong sagot sa kwaderno.

Hanay A

_____ 1. Doctor

_____ 2. Dentista

_____ 3. Gatas

_____ 4. Bumbero

_____ 5. Mag-aaral

Hanay B

Gawain B

Panuto: Tukuyin kung anong kailangang serbisyo ng mga sumusunod.

1. Batang sanggol (gatas, maternity dress)
2. Teenager na magpapagupit ng buhok (masahista, Barbero)
3. Pamilyang magpapagawa ng bahay (Karpentero, Masahista)
4. Magpapakumpuni ng sasakyan (Technician, Mekaniko)
5. Matandang maysakit (gamot, computer)

Panuto: Ipaliwanag ang iyong sagot. Gawin ito sa iyong kwaderno.

Bakit kinakailangang tukuyin ang mga taong nangangailangan ng angkop na produkto at serbisyo?

Isaisip

Maraming mga bagay ang dapat tandaan kung magtatayo ng negosyo o maghahatid ng serbisyo. Maliit man o malaki ang mahalaga ito ay kumikita at nakapagbibigay ng mga pangunahing pangangailangan ng mga tao. Upang lubusang maunawaan ang kabuuan ng aralin, maaaring sagutin ang mga sumusunod na pagsasanay.

Analohiya

Panuto: Batay sa ugnayan ng unang pares sa bawat bilang, pumili ng wastong pares para sa pangatlong salita. Isulat ang titik ng tamang sagot sa iyong kwaderno.

1. Guro: Mag – aaral : : Doktor : _____
a. pasyente b. albularyo c. kustomer d. hospital
2. Bola: Manlalaro : : Basket : _____
a. isda b. tindahan c. mamimili d. paninda
3. *Barber*: _____ : : *Carpenter* : Nagpapagawa ng Bahay
a. mamimili sa palengke c. nagpapaayos ng sirang gripo
b. nagpapagupit ng buhok d. nagpapakumpuni ng sasakyan
4. Papel at Bolpen : Mag – aaral : : _____ : _____
a. prutas at gulay : doctor c. *laptop at Printer* : *Bumbero*
b. pisara at *chalk* : mekaniko d. damit at pagkain: pamilya
5. _____ : _____ : : Tsuper : Pasahero
a. doktor : dentista c. sastre : Manikurista
b. panadero : mamimili ng tinapay d. *Electrician* : *Cable Wires*

Karagdagang Gawain

Panuto: Tukuyin kung saan naaangkop ang bawat produkto at serbisyong nakalahad sa tsart. Piliin sa loob ng unang kahon ang mga taong nangangailangan nito. Isulat ang tamang sagot sa iyong kwaderno.

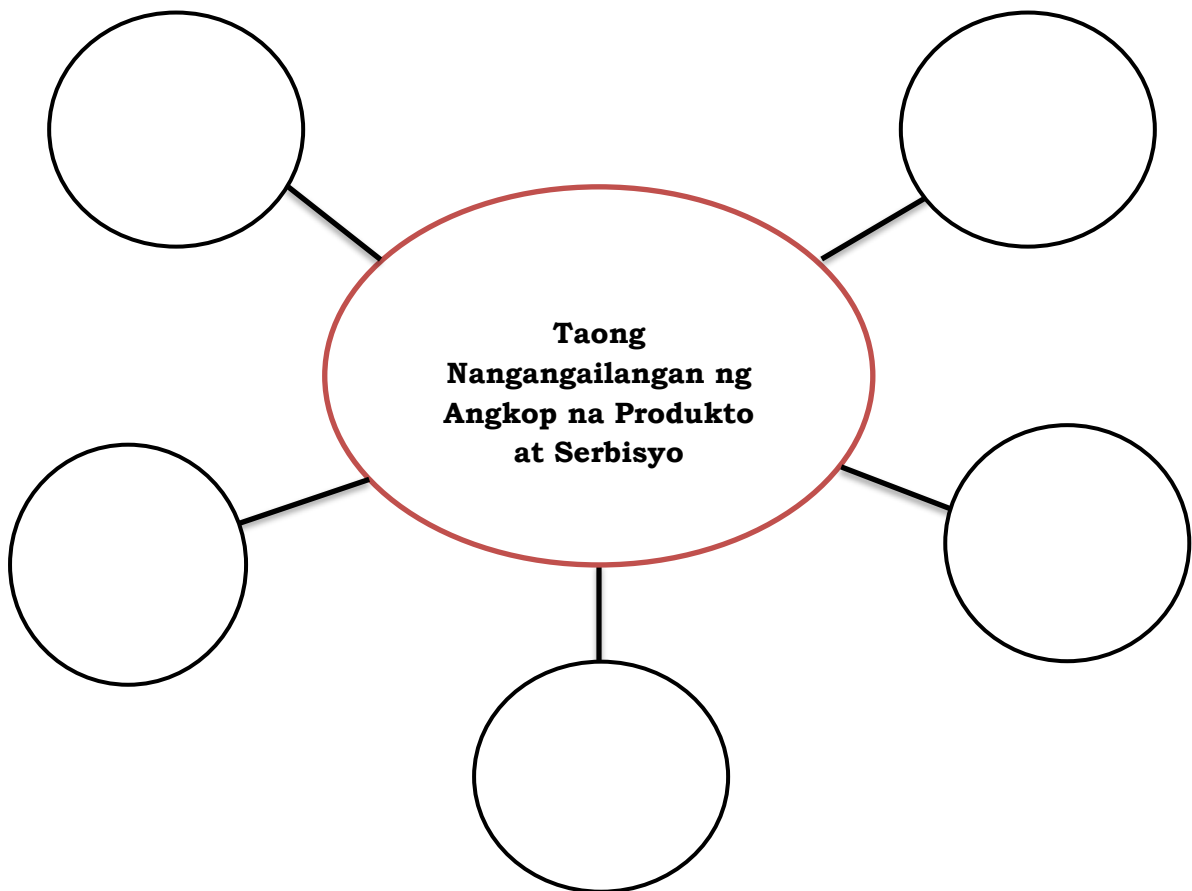
taong nasasakdal may nasunugan pasyente o maysakit
sanggol o bata mamimili may sirang ngipin
may kapansanan pasahero mag-aaral
nagkukumpuni ng bahay nagkukumpuni ng sirang damit

Produkto o Nagbibigay na Serbisyo	Taong Nangangailangan ng Angkop na Produkto at Serbisyo
1. bumbero	
2. <i>school bag</i>	
3. dentista	
4. <i>wheelchair</i>	
5. abogado	
6. doktor	
7. dryber ng <i>bus</i>	
8. karpentero	
9. paninda	
10. andador at duyan	

Tayahin

Panuto: Gamit ang “*Bubble Map*”, kumpletuhin ito sa pamamagitan ng pagtukoy sa mga taong nangangailangan ng angkop na produkto at serbisyo. Isulat sa kwaderno kung ano-ano ang kanyang mga pangangailangan.

Susi sa Pagwawasto

<p>Karagdagang Gawin</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. may nasunugan 2. mag-aaral 3. may sirang ngipin 4. may kapansanan 5. taong nasasakdal 6. pasyente 7. pasahero 8. nagkukumpuni ng bahay 9. mamimili 10. sanggol 	<p>Isaisip</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A 2. C 3. B 4. D 5. B 	<p>Isagawa</p> <p>Tiyak na mahirap mag-isip ng mga produkto at serbisyong maaaring pagkakitaan, kaya narapat lamang iayon sa tugon ng mga konsyumer upang matugunan ang mga pangangailangan nila. (Patala: <i>Maaring tangapin ang iba pang katulad na kasagutan.</i>)</p>
--	--	---

<p>Pagymananin</p> <p>Gawain A</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. B 2. C 3. E 4. A 5. D <p>Gawain B</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gatas 2. Barbero 3. Karpintero 4. Mekaniko 5. Pagtugon 6. Gamot 	<p>Tuklasin</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. I 2. C 3. D 4. K 5. E 6. A 7. H 8. G 9. F 10. B 	<p>Balikan</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Produkto 2. Serbisyo 3. Serbisyo 4. Produkto 5. Serbisyo 6. Serbisyo 7. Serbisyo 8. Produkto 9. Produkto 10. Serbisyo 	<p>Subukin</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. G 2. J 3. A 4. I 5. H 6. B 7. D 8. C 9. F 10. E
--	--	---	---

Sanggunian

K to 12 Curriculum Guide, Grade 5, EPP5IE-0a-3, p. 16

<https://eskwelanaqa.files.wordpress.com/2011/02/produkto-at-serbisyo.pdf>

Peralta, Gloria A., et.al., (2016), *Kaalaman at Kasanayan Tungo sa Kaunlaran*
5, Vibal Group Inc.

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph